

Kako slavimo, ili, da li još slavimo Svetog Durda?

Iuni, 28 iunie 2010

{xtypo_quote}Sveti Juraj, odnosno sveti ure kako mi Karaševci kažemo, oduvijek je uživao veliko poštovanje u nas Karaševaca. Osim što su se tog dana slavili svi ur evi, njega se je slavilo i kao zaštitnika "mare" (ovaca, pogotovo). {/xtypo_quote}

Ve er prije Sv. ur a domovi, vrata, porte, štale, sve se kitilo zelenim gran icama kao simbol dolaska prolje a. Mame i majke (bake) bi ispekle okrugli kola . Taj se kola sutradan nosio na polje, na njega bi se stavio mlijje , a onda preko ovce (obi no one koja je imala najviše mlijeka) bi se otkukalo. S jedne strane bi bila ženska osoba, obi no djevoj ica, a s druge strane muška osoba. Nakon što bi rekli: kuku-otkuku, skinuli bi kola . Ako je više kola a ostalo u ženskoj ruci to je zna ilo da e dogodine biti više jagnjica, a ako je pak više kola a ostalo u muškim rukama, onda su doma ini mogli o ekivati više ovni a. No ovog se obi aja svi dobro sje amo.

Pitanje je da li ga još i kako slavimo ovaj veliki blagdan. Nekada su se naša polja, izlazi, bjelila u prolje e od mnogobrojnih stada ovaca. Danas je to postalo raritet. Jedva da se može vidjeti koje malo stado po našim karaševskim hoterima.

Stoga i ne udi da neka školska djeca baš i ne znaju što se radi, odnosno što se to radilo na Sv. ur a. Oni imaju sve manje prilike vidjeti uživo slavljenje svetog ur a.

Salaši, svjedoci starih vremena, svetionici povijesti, kojima je odzvanjalo veselje i radost za blagdan svetog ur a, urušavaju se i tužno su prazni. Sada dolazak prolje a ekamo po tu im krajevima, u tu im zemljama. Ali te zemlje znaju dobro cijeniti svoju starinu. Obnavljaju stare ku e uvaju i pritom izvorni oblik. To pogotovo vrijedi za Austrijance koji bi nam u monogo emu trebali biti uzor.

Svakako da je novac potreban za egzistenciju i napredak. No, trebali bismo postati svjesniji i bogatstva koji leži po našim bregovima. A to se bogatstvo ne mjeri u novcu. Tamo je naša povijest, tamo na tim bregovima su naši stari zara ivali kruh svagdašnji za obitelj, tamo su naši korijeni.

Naši salaši su živi muzej, koji govori o našoj prošlosti. U nekima još ima života, još gori vatra i još se uje zvono na životnjama. No u nekima samo hujanje vjetra. Ipak, nije kasno. Barem par puta godišnje ako obi emo naše salaše, izme u ostalog i na blagdan svetog ur a, sigurno emo osjetiti dašak starine i druga iji emo odnos imati prema budu nosti. Usudili bi se re i, vedriji, optimisti niji. Jer pogled na zemlju koja je koljenima u obitelji, vo ke, šume – sve to daje druga iji osje aj, osje aj sigurnosti da se u teškim vremenima imamo gdje vratiti i od ega živjeti. Pogotovo u ovim nesigurnim vremenima.

Maria Lacki